

POSUDEK

oponentky na bakalářskou práci

Jméno a příjmení: Johana Nejedlová

Téma práce: Rozvoj osobnosti pedagogů volného času v kontextu výuky street dance

Cílem bakalářské práce Johany Nejedlové je zjistit, v jakých oblastech pomáhá lektorům tance výuka street dance v rozvoji jejich osobnosti. Tento cíl autorka v praktické části upřesňuje: jde o sledování souvislostí mezi lektory street dance a rozvojem jejich osobnosti (efektivní komunikace, zátěžové situace, vztahy, zdravé sebevědomí, postoje, hodnoty a sebe prezentace) prostřednictvím výuky street dance (s. 39).

Bakalářská práce je členěna na teoretickou a praktickou část. Teoretická část sestává ze tří hlavních kapitol. V první nejrozsáhlejší kapitole teoretické části autorka uvádí několik definic týkajících se rozvoje osobnosti, které autorka vztahuje ke kontextu tanečních aktivit. Zmiňuje i jednotlivé činitele, které se podílejí na formování osobnosti učitelů tance i učících se tanečnicků. Poukazuje na intrapsychické osobnostní složky, které vznikají v průběhu vývoje jedince, jako je sebepojetí a sebevědomí. V této souvislosti autorka vymezuje konstrukt „zdravá sebevědomí“, který považuje v práci lektora tance za klíčový. Některé osobnostní složky, které se podle autorky vztahují k osobnostnímu rozvoji, však nejsou příliš integrovány do sledované problematiky, chybí u nich vysvětlení této souvztažnosti (např. v případě postojů). Téma sebevědomí a její význam pro osobnost tanečníka a tanečního pedagoga jsou v textu naopak vysvětleny výstižně. Oceňuji také kritickou poznámku o subjektivní stylizaci, zde s odkazem na Jungovu analytickou psychologii (koncept Persony jakožto protikladu k archetypu Stínu).

Ve druhé kapitole se autorka zabývá problematikou pedagogiky volného času, osobností pedagoga volného času a specifických dovedností i dispozic, jež jsou pro něj žádoucí. Vhodně zde doplňuje teoretické informace vlastními profesními zkušenostmi. Dále v této kapitole vymezuje volný čas a volnočasové aktivity a podává přehled relevantních volnočasových institucí.

Třetí teoretická kapitola se již zaměřuje přímo na oblast street dance. Autorka zde nejprve vymezuje tento druh tance i jeho původ v různých tanečních stylech, poté zmiňuje jeho rozvoj v našich podmínkách od konce 20. století po současnost. Dále uvádí informace o tanečních centrech, které v této oblasti poskytují pedagogickou průpravu. Zmiňuje také význam osobního vztahu mezi lektory a žáky tance.

Teoretická část předložené práce je povětšinou strukturována adekvátně. Autorka čerpá z přiměřeného množství odborné literatury a prokazuje dobrou schopnost práce s těmito zdroji. Text má velmi dobrou jazykovou úroveň a je psán čtivou formou. Oceňuji tvořivý přístup při práci s definicemi a teoretickými koncepty.

V praktické části autorka formulovala dvě hypotézy týkající se subjektivně vnímaných proměnných v oblasti sociálních dovedností (H1) a rozvoje osobnosti (H2). Jako výzkumný nástroj zvolila online dotazník, jehož prostřednictvím oslovila celkově 82 respondentů.

Autorka zvolila adekvátní cestu ke sběru dat, jíž je online dotazník. Je zřejmé, že v pandemické situaci nemohla uskutečnit původně zamýšlené rozhovory v rámci plánovaného smíšeného kvantitativně-kvalitativního výzkumného pojetí.

Určitým problémem je poněkud nevhodně koncipovaný dotazník. Položky jsou formulované sugestivně, takže de facto znemožňují ověření hypotéz (např. 1A a 2A: „*Napomáhá Vám výuka street dance k rozvoji Vašich komunikačních dovedností?*“ resp. „*Rozvíjí se Vám díky výuce street dance sociální dovednost, konkrétně jednání v zátěžových situacích?*“). Stěží si lze představit, že by na ně respondenti v rámci sociální desirability ve valné většině odpovídali jinak než kladně, i kdyby to tak u nich nebylo. Způsob dotazování zároveň naznačuje, že se autorka zaměřuje spíše na to, jaký mají respondenti názor na to, jak je osobnostně lektorství rozvíjí. Na základě subjektivních názorů nelze zkoumat význam lektorování na rozvoj osobnosti objektivně (Bližší vysvětlení pro autorku: je to podobné, jako pokud se zeptáte přátel, jestli je ovlivňuje reklama. Téměř všichni odpoví, že nikoliv, ale budou oblečeni v souladu s módou a nakupovat budou zboží, které se v reklamách objevuje.) Také formulace otázky 5A naznačuje, že autorka se příliš nezabývala procesem zvnitřňování a upevňování hodnot. To probíhá do značné míry nevědomě, a proto nelze získat validní odpovědi pomocí otázky: „*Přispívá Vám výuka street dance k ustálení Vašich životních postojů a hodnot?*“ (s. 53).

O trochu lépe se autorka vypořádala s formulací druhé otázky 1B (*Pomáhají Vám některé z níže uvedených možností k efektivnější komunikaci se svými žáky při výuce street dance? [zaškrtněte libovolný počet odpovědí]*), v níž nabídla respondentům spektrum konkrétních oblastí týkajících se rozvoje komunikačních dovedností. Tato otázka se však příliš nevztahuje k výzkumnému cíli. Oceňuji zde však zařazení otevřených otázek, které přinesly další zajímavé poznatky i přesto, že na ně odpověděla jen část dotázaných. Otázky však často nejsou formulované ve vztahu k cíli výzkumu (např. „*Co Vás ještě napadá vzhledem k tématu komunikace ve výuce street dance...?*“ – vhodnější by bylo dotázat se např. na to, zda se jim během jejich praxe osvědčily nějaké strategie či zásady v komunikaci s žáky a které to jsou apod.). Analogicky mohl být formulován i dotaz 2B týkající se interpersonálního či intrapsychického zvládnání náročných profesních situací i další položky v dotazníku. Přesto se v těchto otevřených odpovědích vyskytují indicie, které lze vztáhnout k výzkumnému cíli.

Na druhé straně bych chtěla ocenit některé interpretace a autorčinu reflexi nálezů, např. těch, které se v některých oblastech odlišují od původního autorčina očekávání (např. s. 45-46, dále diskusní část). V posledních kapitolách empirické části autorka porovnává nálezy ze svého empirického šetření s původními hypotézami, které přijímá vzhledem k většinovému konsensu respondentů v klíčových otázkách. V diskusi chybí standardně předpokládané porovnání výsledků s teoretickými poznatky, uvedenými v teoretických kapitolách. Tato část obsahuje vlastní reflexi, vztahující se k výsledkům, které autorka považuje za zajímavé.

Závěr: Celkově lze konstatovat, že v teoretické části se autorce podařilo velmi dobře naplnit cíle bakalářské práce. Vzhledem ke zmíněným nedostatkům v empirické části navrhuji její hodnocení v klasifikačním rozmezí **“velmi dobře-dobře”**.

Doc. Pavlína Janošová, Ph.D.

V Praze dne 21. 5. 2021